

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

**LEGE privind aprobarea Ordonanței
pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării,
creditării și gestionării fondurilor europene nerambursabile aferente Politicii Agricole
Comune**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa actului normativ: Actul normativ a fost elaborat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale luând în considerare necesitatea eliminării neconcordanțelor dintre actele normative în domeniul garantării finanțărilor acordate fermierilor și beneficiarilor de fonduri europene prin Programul National de Dezvoltare Rurală și Planul Strategic PAC 2023 – 2027 și standardele de raportare a situațiilor financiare conform IFRS astfel încât să se evite riscul înregistrării de sincope în procesul de implementare de către fondurile de garantare a măsurilor de sprijin prin instrumente financiare de garantare aprobate în perioada 2005 – 2023.

Prezentul proiect de act normativ are ca scop stabilirea modalității de înregistrare în contabilitate a operațiunilor rezultate din activitatea desfășurată de fondurile de garantare în relația cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, potrivit cadrului legislativ specific, având în vedere că Reglementările contabile și IFRS nu conțin prevederi specifice cu privire la aceste operațiuni. De asemenea se creează posibilitatea utilizării asistenței financiare nerambursabile a UE prevăzută în cadrul capitolului 83.01 «Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare», titlul 58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare în plata pentru o perioadă limitată în timp a drepturilor salariale ale AFIR și APIA, reducând astfel cheltuielile aferente bugetului de stat cu această destinație și totodată se introduc prevederi și modificări privind o mai bună gestiune a fondurilor alocate României prin PAP - 2021 – 2027.

2.2. Descrierea situației actuale: În scopul susținerii instrumentelor financiare pe care instituțiile de credit le pun la dispoziție beneficiarilor fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul European pentru pescuit și afaceri maritime și Fondul european de garantare agricolă, precum și pentru susținerea obiectivelor de politică agricolă a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), prin Legea nr. 218/2005, republicată cu modificările și

completările ulterioare, s-a constituit la dispoziția MADR Fondul de creditare și garantare a creditelor, din alocări de la bugetul de stat, din sumele rambursate de beneficiarii creditelor acordate în baza Legii nr. 231/2005 privind stimularea investițiilor în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, precum și din sumele care rămân la dispoziția Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale rezultate ca urmare a încheierii schemelor de garantare din FEADR și POP pentru perioada de programare 2007 - 2013 și reconstituite din sumele disponibilizate ca urmare a încheierii angajamentelor asumate.

Sumele derulate prin Fond au statut de împrumuturi subordonate, sunt înregistrate distinct în gestiunea MADR, corespunzător surselor de finanțare și măsurilor sprijinite, și se derulează în baza actelor normative care reglementează aceste măsuri.

MADR acordă, pe bază de convenții, Fondului de Garantare a Creditului Rural IFN - S.A. (FGCR) și Fondului National de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii - S.A. (FNGCIMM), sume din Fond, în scopul acordării de garanții instituțiilor de credit.

Creanțele fondurilor de garantare rezultate din contractele de garantare, executate de instituțiile de credit, au regim de creanță bugetară și sunt executate în condițiile legislației în vigoare de către Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Prin Legea nr. 329/2009, cu modificările și completările ulterioare, s-au aprobat o serie de măsuri pentru facilitarea accesului la finanțarea acordată beneficiarilor din sectorul agricol și alimentar, respectiv MADR din prevederile bugetare, precum și din rambursările de credite și plățile de dobânzi efectuate de către băncile comerciale în "Fondul pentru stimularea investițiilor în agricultură" pentru creditele acordate în baza Legii nr. 231/2005, alocă, pe bază de convenții, fondurilor de garantare sumele necesare garantării finanțărilor, acordate potrivit legii, de către instituțiile finanțatoare fermierilor și procesatorilor de produse agricole pentru finanțarea capitalului de lucru.

Sumele rezultate după executarea de către creditorii a celorlalte garanții constituite de împrumutat din care se deduc cheltuielile aferente creditului (dobânzi, comisioane și cheltuieli ocazionate de recuperarea creanței) diminuează, proporțional cu procentul de garantare, pierderile plătite de fondurile de garantare și cele suportate de instituția finanțatoare, iar cu sumele astfel încasate se reîntregesc fondurile puse la dispoziție de către MADR fondurilor de garantare.

În scopul facilitării accesului la sprijinul finanțat prin Programul National de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, prin Programul National de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020, precum și prin Planul Strategic PAC 2023 - 2027, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2009, cu modificările și completările ulterioare, s-a reglementat posibilitatea ca fondurile de garantare pot acorda scrisori de garanție în favoarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, (AFIR), beneficiarilor care prezintă contracte de finanțare încheiate cu AFIR.

În aplicarea acestei măsuri MADR alocă FGCR și FNGCIMM, sume din Fondul de garantare a creditelor constituit și reconstituit potrivit prevederilor Legii nr. 218/2005, republicată, cu modificările ulterioare, din sumele provenite din rambursările de credite și plățile de dobânzi efectuate de către băncile comerciale în "Fondul pentru stimularea investițiilor în agricultură" pentru creditele acordate în baza Legii nr. 231/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și din prevederile bugetare anuale aprobate cu această destinație MADR la capitolul 83.01 "Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare" titlul 80 "Împrumuturi" și din sumele returnate de fondurile de garantare și dobânzile aferente, ca urmare a rambursării creditelor de către beneficiari.

Creanțele rezultate din scrisorile de garanție executate de AFIR în temeiul OUG nr. 79/2009 se execută de către fondurile de garantare potrivit Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, sau, după caz, potrivit prevederilor procedurilor de insolvență, iar sumele recuperate reîntregesc sursa din care s-a efectuat plata.

Pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014 - 2020, POPAM 2014 - 2020, precum și Planului Strategic PAC 2023 - 2027, pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii, creșterea producției destinate pieței interne și externe și a calității acesteia, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013 s-a reglementat cadrul juridic pentru garantarea creditelor pentru finanțarea producției agricole, finanțarea producției piscicole și a investițiilor în domeniul agricol și cel al acvaculturii, acordate de instituțiile finanțatoare pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor și al beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene.

Astfel, potrivit OUG nr. 43/2013, cu modificările și completările ulterioare, din Fondul de creditare și garantare a creditelor, constituit și reconstituit conform prevederilor Legii nr. 218/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se alocă sumele necesare pentru destinațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), iar din sumele prevăzute la art. 58 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015, se alocă sumele necesare pentru destinațiile prevăzute la alin. (1) lit. c). Sumele se alocă de către MADR fondurilor de garantare, în scopul acordării de garanții instituțiilor de credit. Creanțele rezultate din garanțiile executate de instituțiile finanțatoare în temeiul OUG nr. 43/2013, cu modificările și completările ulterioare, se execută de către fondurile de garantare potrivit Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, sau, după caz, potrivit prevederilor procedurilor de insolvență, iar sumele recuperate reîntregesc sursa din care s-a efectuat plata.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 65/2023 s-a aprobat Programul național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM, pentru asigurarea contribuției proprii a beneficiarilor schemei de ajutor de stat aceștia pot contracta finanțări de la instituții de credit, care sunt garantate de FGCR. Pentru aplicarea acestor prevederi din Fondul de creditare și garantare a creditelor, constituit și reconstituit conform prevederilor Legii nr. 218/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din sumele prevăzute la art. 58 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.

49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014 - 2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la bugetul de stat, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale la capitolul 83.01 "Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare", titlul 80 "Împrumuturi" se alocă Fondului de Garantare a Creditului Rural IFN - S.A. sumele necesare asigurării plafonului de garantare.

Potrivit prevederilor din toate aceste acte normative (Legea nr. 218/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 329/2009, cu modificările și completările ulterioare, OUG nr. 79/2009, cu modificările și completările ulterioare, OUG nr. 34/2009, cu modificările și completările ulterioare și OUG nr. 65/2023), sumele alocate pe bază de convenții de către MADR se evidențiază distinct în înregistrările contabile ale fondurilor de garantare, fiind considerate "împrumuturi subordonate".

În temeiul acestor prevederi în contabilitatea fondurilor de garantare sumele sunt înregistrate ca "Împrumuturi subordonate" și implicit sunt înregistrate în "Fondurile proprii" ale fondurilor de garantare conform Regulamentului BNR nr. 20/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Cu toate acestea înregistrarea contabilă prevăzută de legislație este artificială întrucât sumele alocate de MADR nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 63 din Regulamentul BNR nr. 20/2009, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, prin toate aceste acte normative fondurile de garantare sunt autorizate să plaseze sumele primite de la MADR în depozite bancare și/sau titluri de stat iar dobânzile rezultate din aceste plasamente reprezintă venituri neimpozabile care majorează sursele alocă-le și care se utilizează exclusiv pentru plata garanțiilor executate de instituțiile de credit și, după caz, plata scrisorilor de garanție executate de AFIR.

Prin urmare, conform reglementărilor aprobate în perioada 2005 -2023, pentru facilitarea accesului la finanțarea acordată de instituțiile de credit beneficiarilor din sectorul agricol și alimentar, precum și beneficiarilor PNDR 2014 - 2020, POPAM 2014 - 2020 și Planului Strategic PAC 2023 – 2027, FGCR și FNGCIM emit garanții pe baza sumelor alocate de către MADR.

De asemenea FGCR și FNGCIMM utilizează aceste sume conform destinațiilor prevăzute de actele normative iar plasarea sumelor și plata din acestea se realizează conform prevederilor legale și convenționale aprobate. Astfel, chiar dacă în cuprinsul actelor normative se reglementează că fondurile de garantare sunt cele care emit garanțiile, administrează sumele, efectuează plata garanțiilor executate și recuperează creanțele rezultate, în fapt fondurile de garantare doar administrează aceste sume de care nu pot dispune conform propriei politici de acționariat, riscul de credit fiind asumat

exclusiv pe seama sumelor alocate de MADR, dobânzile aferente acestora și sumele alocate din bugetul de stat, întrucât în situația în care valoarea garanțiilor executate de instituțiile finanțatoare depășește nivelul dobânzilor acumulate, pot fi afectate și sumele alocate de MADR și reîntregirea acestora se va realiza din bugetul MADR.

Garanțiile reglementate conform actelor normative sus-menționate se acordă în condițiile prevăzute de Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 2008/C155/02, respectiv:

a) în situația în care valoarea finanțării scade în timp, suma garantată trebuie să descrească în mod proporțional, astfel încât în orice moment garanția să nu acopere, după caz, mai mult de 80% din valoarea finanțării;

b) pierderile trebuie suportate proporțional și în același mod de către instituțiile finanțatoare și de către fondurile de garantare;

c) beneficiarii plătesc anual un comision de garantare stabilit conform prevederilor Comunicării Comisiei cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 2008/C155/02;

e) se acordă întreprinderilor care nu se află în dificultate, în sensul reglementărilor europene în domeniul ajutorului de stat.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Ordinul BNR nr. 27/2010, republicat, cu modificările și completările ulterioare, începând cu raportările situațiilor financiare aferente anului 2023, instituțiile financiare nebancare au obligația aplicării Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară IFRS. La auditul derulat asupra situațiilor financiare ale FGCR aprobate în anul 2024 aferente exercițiului financiar al anului anterior, auditorii externi au constatat inconsecvențe între legislația națională ce reglementează acordarea de garanții din sumele alocate de MADR și standardele de contabilitate aplicabile în prezent instituțiilor financiare nebancare.

Totodată, acționarul majoritar al FGCR este o instituție de credit deținută de statul roman prin Ministerul Finanțelor, respectiv CEC Bank SA, care are obligația de a prezenta situațiile financiare consolidate la nivel de grup, respectiv includerea în acestea și a celor prezentate de FGCR. Este de precizat că, inclusiv structuri de specialitate din Banca Națională a României a constatat inadvertențe între raportările contabile prezentate de CEC Bank SA și cele prezentate de FGCR, inadvertențe ce decurg din aplicarea legislației naționale, respectiv din înregistrarea ”împrumuturilor subordonate” în bilanțul fondurilor de garantare, cu toate că acestea nu îndeplinesc criteriile și caracteristicile unui împrumut așa cum este definit de reglementările BNR.

Totodată, cu toate că în prezent, având în vedere sursele din care se reglementează a se efectua plata garanțiilor executate, riscul de credit este preluat de MADR, reglementările actuale nu sunt în acord cu standardele de contabilitate aplicabile, dând posibilități de interpretare în sensul că sumele alocate de MADR reprezintă elemente ale

pasivului bilanțier al fondurilor de garantare iar riscul de credit este asumat de instituția financiară nebancară.

Totodată, conform deciziilor Comisiei Europene de autorizare a schemelor de ajutor de stat asociate programelor guvernamentale de garantare aprobate în baza Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 și Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a invaziei Rusiei împotriva Ucrainei, creditele/liniile de credit de capital de lucru pot fi acordate pe maxim 36 de luni iar creditele de investiții pe maxim 72 de luni, fără posibilitatea de prelungire.

Orice modificare ce intervine asupra valabilității și/sau valorii creditului/ajutorului de stat, efectuată după data expirării deciziei CE de autorizare a ajutoarelor de stat, este considerat ajutor de stat ilegal ce nu poate fi acordat, ducând inclusiv la recuperarea celui acordat anterior, motiv pentru care asupra actelor normative emise nu se mai poate interveni în sensul prelungirii perioadei de valabilitate a creditelor.

Creditele/liniilor de credit pentru capital de lucru acordate în cadrul programului RURAL INVEST acordate în baza OUG nr. 24/2022 și în cadrul componentelor AGRO IMM INVEST și RURAL INVEST acordate în baza OUG nr. 99/2022 au termene scadente în 2025, urmând ca în anul 2026 să ajungă la maturitate și creditele/liniile de credit de capital de lucru acordate în baza OUG nr. 18/2024 pentru beneficiarii componentelor AGRO PLUS și RURAL PLUS.

În contextul în care atât fermierii cât și procesatorii de produse agro-alimentare încă se confruntă cu dificultăți financiare generate atât de efectele crizei generate de conflictul armat din Ucraina cât și de seceta pedologică, unii dintre beneficiarii de credite/linii de credit garantate în numele și contul statului nu pot rambursa la termen creditele /liniile de credit. Prin urmare, în lipsa posibilității prelungirii și restructurării creditelor garantate în numele și contul statului, în caz de nerambursare a acestora instituția de credit are obligația, conform reglementărilor legale, să declare exigibilitatea creditelor, să demareze executarea silită a beneficiarilor și să transmită solicite plata garanțiilor de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor -Acțiuni Generale.

În privința modificărilor necesare în cazul actelor normative care reglementează fluxurile financiare aferente derulării fondurilor europene alocate pentru agricultură și dezvoltare rurală, avem în vedere că procedura legislativă referitoare la propunerile legislative ale Comisiei privind PAC după 2020 a fost mult întârziată, fiind decisă de către serviciile acestui organism aplicarea în continuare a normelor pentru cadru PAC 2014-2020 și efectuarea de plăți neîntrerupte către fermieri și alți beneficiari, oferind astfel previzibilitate și stabilitate pe durata perioadei de tranziție în anii 2021 și 2022, până la data aplicării noului cadru juridic acoperind perioada care a început la 1 ianuarie 2023.

Astfel, la această dată Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale implementează prin intermediul autorității de management și a celor două agenții de plată acreditate,

respectiv APIA și AFIR, atât proiecte corespunzătoare cadrului financiar al CE 2021-2027 în conformitate cu PNS 2023-2027 dar și proiecte aferente cadrului financiar 2014-2020 în conformitate cu prevederile PNDR 2014-2020, în acest ultim caz operațiunile financiare finale urmând a se efectua până la data de 31.12.2025 astfel încât plățile efectuate către beneficiari să fie eligibile la decontarea de către CE din Fondul European pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

În ambele documente programatice, aprobate prin decizie a CE, sunt cuprinse resurse financiare și reglementări specifice pentru utilizarea Măsurilor de Asistentă tehnică destinate întăririi și menținerii capacității administrative a autorității de management a celor două programe precum și de către cele două agenții de plată acreditate să efectueze operațiuni în cadrul Fondului European de dezvoltare Rurală.

În cadrul capitolului 15.6 Asistență tehnică din cadrul PNDR 2014-2020, aprobat prin Decizia CE nr. 3508/26.05.2015 de aprobare a programului de dezvoltare rurală a României pentru sprijin din FEADR, cu modificările și completările ulterioare, sunt definite costurile eligibile la decontarea din FEADR, printre acestea regăsindu-se și plata salariilor și a stimulentei salariale, inclusiv plata contribuțiilor sociale datorate de angajat și angajator, ale personalului implicat în managementul și controlul programului de la nivelul beneficiarilor măsurii de AT, respectiv Autoritatea de management, Agenția de Finanțare a Investițiilor Rurale, Organismul Coordonator și Autoritatea Competentă.

Conform prevederilor art.16, alin.1 indice 2, plata cheltuielilor salariale ale AFIR se realizează din sumele alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, la capitolul 83.01 Agricultură, Silvicultură Piscicultură și Vânătoare, titlul 51 Transferuri între unități ale administrației publice, fiind evidențiate distinct în structura cheltuielilor aprobate AFIR la titlul Cheltuieli de personal. Reglementarea modului de suportare a drepturilor salariale ale AFIR a avut în vedere resursele financiare relativ limitate de care dispunea Măsura de asistență tehnică, coroborat cu finanțarea celorlalte activități și costuri eligibile în cadrul măsurii.

Având în vedere că la data de 31.12.2025 se încheie toate decontările în cadrul PNDR 2014-2020 și că în cazul anumitor acțiuni din cadrul acestuia există riscul neutilizării și dezangajării unor sume reprezentând fonduri externe nerambursabile, existând în același timp posibilitatea redistribuirii acestora în cadrul măsurii de asistență tehnică este necesară modificarea prevederilor art.16, alin.2 al OUG 49/2015, prin introducerea unor dispoziții privind posibilitatea suportării pe o perioadă limitată de timp, în anul 2025, a drepturilor salariale ale AFIR din resursele Măsurii de asistență tehnică, cu încadrarea în volumul total al resurselor măsurii de AT, din bugetul aprobat MADR la capitolul 83.01 «Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare», titlul 58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare aferente cadrului financiar 2014-2020 și Fondul de modernizare, art. 58.04 Programe din FEADR.

De asemenea, în conformitate cu capitolul 4.3 Asistentă tehnică din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027 al României, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene C(2022) 8783/2022 cu modificările și completările ulterioare, între

costurile eligibile la decontarea din FEADR din cadrul măsurii se regăsesc și cele destinate întăririi capacității administrative a personalului organismelor implicate în implementarea PS, prin cheltuieli pentru pregătirea profesională, fidelizarea și remunerarea personalului, prin plata salariilor personalului și a stimulentei salariale pentru beneficiari, respectiv AM, AFIR, APIA DCAP și AC.

Conform prevederilor art.13, alin.(1) lit. m din OUG 85/2023, pot fi acordate din resursele financiare ale fondurilor de asistență tehnică numai drepturile salariale ale personalului AM, ceilalți beneficiari ai măsurii, așa cum sunt ei definiți în cadrul art.4.3.3 Beneficiari din cadrul capitolului 4.3 Asistență tehnică, putând beneficia numai de plata stimulentei salariale.

În vederea armonizării prevederilor celor două documente, ținând cont și de contextul macroeconomic actual și de necesitatea atingerii țintelor de deficit bugetar asumate de către România, precum și de volumul limitat al resurselor financiare alocate din FEADR fondului de asistență tehnică, este necesară completarea prevederilor art.13, alin.1, lit. m cu dispoziții privind posibilitatea acordării drepturilor salariale pentru o perioadă limitată în timp, pentru personalul APIA și a instituțiilor subordonate acestuia din fondurile de asistență tehnică a PS 2023-2027.

Totodată, Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR, desemnată încă din 2006 ca autoritate de plată pentru gestionarea alocațiilor financiare comunitare din cadrul FEADR, în vederea creării unui cadru administrativ, juridic și operațional adecvat, și-a extins sfera de competență îndeplinind în prezent rolul de organism de implementare și de administrator al altor scheme/fonduri, precum: investițiile specifice cuprinse în Planul National de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta C15 – Educație, Reforma 4, Investiția I7-Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare în ceea ce privește partea de investiții pentru dezvoltarea/modernizarea infrastructurii acestora în România; schema de ajutor de stat instituită prin Programul național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023-2026 pentru care suma alocată este de 590 milioane euro; schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare, aprobată de către Banca Europeană de Investiții din Fondul pentru Modernizare, valoarea alocării fiind de 500 milioane euro, pentru perioada 2023-2026; iar pentru această activitate este necesar să se actualizeze cadrul administrativ și procedural aplicabil, astfel încât să se asigure beneficiarilor de finanțare posibilitatea de accesare cât mai facilă a acestor fonduri, inclusiv prin utilizarea în procedurile de achiziții a bazei de date cu prețuri de referință, similar cu procedurile aplicabile pentru accesarea FEADR.

2.3. Schimbări preconizate: Proiectul de act normativ propune modificarea și completarea Legii nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime, gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de

afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014 - 2020, POPAM 2014 - 2020, precum și Planului Strategic PAC 2023 - 2027, pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii, cu modificările și completările ulterioare, și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 65/2023 pentru aprobarea Programului național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023 – 2026, astfel:

- se elimină din cuprinsul acestora prevederile referitoare la înregistrarea în contabilitatea fondurilor de garantare ca "împrumuturi subordonate" a sumelor puse la dispoziție de MADR, eliminându-se astfel inconsecvențele între legislația în vigoare, reglementările BNR și cele aferente standardelor IFRS; astfel, sumele puse la dispoziție și dobânzile aferente acestora vor fi înregistrate distinct în evidențele contabile ale fondurilor de garantare, drepturile și obligațiile părților privind gestionarea și înregistrarea acestor sume fiind stabilite prin convențiile încheiate cu MADR;

- pentru evitarea neconcordanțelor apărute în aplicarea standardelor de raportare a situațiilor financiare conform IFRS se reglementează clar entitate care preia riscul de credit și ordinea utilizării dobânzilor aferente sumelor puse la dispoziție de MADR;

- se introduc în cuprinsul actelor normative reglementări clare referitoare la faptul că MADR, prin fondurile de garantare, acordă/emite/contractează angajamente de garantare și că riscul este preluat de acesta;

- se elimină din cuprinsul Legii nr. 329/2009, a OUG nr. 79/2009, a OUG nr. 43/2013 și a OUG nr. 65/2023 a posibilității acoperirii eventualelor reîntregiri de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ale sumelor puse la dispoziție, reglementând doar posibilitatea reîntregirii acestora din Fondul constituit în temeiul art. 1 alin. (1) din Legea nr. 218/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- se crează posibilitatea ca sumele alocate în baza Legii nr. 218/2005, rămase neutilizate după finalizarea Programului SAPARD, precum și cele rezultate din rambursarea creditelor garantate de fondurile de garantare să poată fi utilizate și pentru majorarea capitalului social al Fondului de Garantare a Creditului Rural IFN - S.A., cu respectarea prevederilor în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru finanțarea de scheme de minimis pentru care Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are calitatea de furnizor, și pentru finanțarea costurilor corespunzătoare derulării acestora.

Pentru sumele puse la dispoziția Fondului din bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale se va solicita avizul Ministerului Finanțelor, având în vedere destinația acestora pentru acordarea de garanții având ca sursă bugetul de stat. În prezent în soldul contului de disponibil simbol 50.89 – Disponibil din "Fondul de creditare și garantare a creditelor" se regăsește suma de 294.973.514 lei. De asemenea, conform rapoartărilor transmise de fondurile de garantare, la nivelul acestora exista un disponibil total de cca. 100 mil. lei din sumele alocate acestora de MADR, sume cu care se poate reîntregi

contului de disponibil simbol 50.89 – Disponibil din ”Fondul de creditare și garantare a creditelor”.

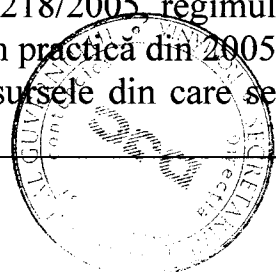
De asemenea, se propune modificarea OUG nr. 79/2009 în sensul în care din sumele puse la dispoziție de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale Fondul de Garantare a Creditului Rural - S.A. și Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii beneficiarii să poată acorda scrisori de garanție în favoarea autorității de management pentru Programul pentru Acvacultură și Pescuit 2021 – 2027 reglementată de art.2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.11/2024 privind gestionarea financiară a alocărilor din Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021 - 2027, precum și pentru stingerea unor obligații fiscale datorate de beneficiarii Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) 2017 – 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Se propune completarea OUG nr. 43/2013 cu reglementări rezultate urmare discuțiilor și solicitărilor asociațiilor fermierilor și/sau procesatorilor pe parcursul anului 2024, respectiv se creează posibilitatea legală de garantare din sumele alocate de MADR și pentru creditelor pentru investiții și capital de lucru acordate de instituțiile de credit întreprinderilor din industria agroalimentară. În cazul cooperativelor agricole, se propun a fi eligibile la garanțiile acordate în condițiile OUG nr. 43/2013, inclusiv finanțările contractate pentru desfășurarea activităților de comerț cu produse agricole și piscicole.

De asemenea, se propune ca facilitățile de acces la finanțare reglementate prin OUG nr. 43/2013 să fie aplicabile și beneficiarilor de proiecte finanțate din Programul pentru acvacultură și pescuit 2021 – 2027 și din Fondul de Modernizare prin Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare, aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 70/2023, cu modificările și completările ulterioare, care contractează de la instituțiile finanțatoare credite pentru implementarea proiectelor respective.

Se propune modificarea art. 23 alin. (2) din OUG nr. 65/2023 în sensul eliminării obligativității existenței garanției FGCR, emisă pe seama sumelor puse la dispoziție de către MADR, pentru creditele destinate asigurării contribuției proprii precum și a cheltuielilor neeligibile contractate de către beneficiarii Programului național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023 – 2026. Propunere are în vedere susținerea beneficiarilor care, urmare analizei interne a instituției de credit, prezintă o situație confortabilă pentru acordarea creditelor fără garanția FGCR, context în care nu ar mai fi obligați să plătească comisioane suplimentare. De asemenea, pentru astfel de beneficiari pentru care nu se impune garanția FGCR, se reduce și presiunea asupra sumelor puse la dispoziția FGCR pentru implementarea Programului INVESTALIM.

Modificările legislative propuse nu schimbă modul de constituire și funcționare a Fondului de creditare și garantare a creditelor instituit prin Legea nr. 218/2005, regimul și fluxul sumelor alocate de MADR fondurilor de garantare utilizate în practică din 2005 până în prezent și nici modalitate de utilizare a sumelor alocate și sursele din care se efectuează plata garanțiilor executate de instituțiile de credit.

Reglementările propuse au în vedere eliminarea riscului de aplicare neunitară a termenilor și caracteristicilor tranzacțiilor economice derulate de fondurile de garantare potrivit cadrului normativ specific, raportat la tratamentele contabile prevăzute de IFRS.

Ținând cont de faptul că Exim Banca Românească SA, Banca de Investiții și Dezvoltare - S.A. și CEC Bank SA își desfășoară activitatea în același domeniu, pentru asigurarea unui tratament legislativ unitar, neexistând motive care să impună reglementarea diferențiată a acestora, neexistând motive care să impună reglementarea diferențiată a acestora, este necesar ca politica stabilită de Parlament pentru Exim Banca Românească și Banca de Investiții și Dezvoltare - S.A. să fie aplicabilă și în cazul CEC Bank SA.

În ceea ce privește societățile la care unitățile bancare sunt acționari unici sau majoritari, acestea desfășoară o activitate complementară activității bancare, aducând un sprijin direct societăților de credit în activității acestora. Deși activitatea complementară celei bancare se desfășoară și de alte societăți independente de cele bancare totuși, pentru maximizarea eficienței activităților, unele societăți aleg să dețină controlul unor astfel de operatori economici.

În acest context, întrucât politica întreprinderilor publice este stabilită de către acționari (statul Român prin instituțiile sub autoritatea cărora se află societățile), iar membrii consiliilor de administrare au obligația îndeplinirii indicatorilor de performanță financiari și nefinanciari stabiliți în contractele de mandat, este necesar ca acestora să li se pună la dispoziție instrumentele prin care să poată atinge obiectivele stabilite.

Astfel, politica operatorilor economici la care societățile bancare sunt acționari unici sau majoritari trebuie realizată de către consiliul de administrație al acestora. Doar așa, prin stabilirea modului în care operatorul economic trebuie să acționeze, activitatea acestuia poate răspunde corect și coerent și cu celeritate nevoilor societății bancare ce deține respectivul operator economic.

Prin urmare, activitățile realizate de autoritățile publice tutelare față de societățile aflate sub autoritate trebuie să fie realizate de către societățile bancare respective, astfel încât selecția conducătorilor și stabilirea obiectivelor pentru aceștia să corespundă în totalitate nevoilor societății bancare.

În caz contrar, obiectivul urmărit la momentul stabilirii necesității deținerii unui operator economic cu activitate complementară celei bancare, respectiv maximizarea eficienței activității bancare, nu mai poate fi atins întrucât o politică stabilită de către o altă entitate (instituție publică) nu poate avea în vedere decât profitabilitatea operatorului economic respectiv, ori nu aceasta este menirea unui astfel de operator economic, ci acordarea întregului suport societății bancare ce deține respectiv.

Pentru a acorda beneficiarilor schemelor de ajutor de stat asociate programelor guvernamentale de garantare posibilitatea de a își continua activitatea și pentru a se evita demararea procedurilor de executare de către instituțiile de credit sau de către ANAF, inclusiv prin poprirea conturilor acestora, cea ce poate determina riscul major ca o mare parte dintre aceștia să intre în insolvență, trebuie identificate soluții de sprijin a acestor beneficiari.

Astfel, prin modificarea legislativă propusă se creează posibilitatea ca, în condiții de piață, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA, să garanteze credite care au ca destinație exclusivă refinanțarea creditelor acordate anterior în cadrul programelor guvernamentale de garantare – Programul

RURAL INVEST, componentele AGRO IMM INVESR, RURAL INVEST, AGRO PLUS și RURAL PLUS.

Creditele vor fi garantate în proporție de maxim 80% din valoarea creditului, costul garanției va fi suportat de beneficiar, astfel încât garanția să nu conțină nici o formă de ajutor de stat, respectându-se prevederile Comunicării Comisiei cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 2008/C155/02.

De asemenea, prin modificarea prevederilor OUG nr. 49/ 2015 și OUG 85/ 2023 se creează posibilitatea utilizării asistenței financiare nerambursabile a UE prevăzută în cadrul capitolului 83.01 «Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare», titlul 58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare aferente cadrului financiar 2014-2020 și Fondul de modernizare, art. 58.04 Programe din FEADR, respectiv titlul 56 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare, art.56.53 Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală aferent cadrului financiar 2023-2027, în plata pentru o perioadă limitată în timp a drepturilor salariale ale AFIR și APIA, reducând astfel cheltuielile aferente bugetului de stat cu această destinație.

Totodată se actualizează cadrul administrativ și procedural aplicabil AFIR, astfel încât să se asigure beneficiarilor de finanțare posibilitatea de accesare cât mai facilă a fondurilor pentru care Agenția îndeplinește rolul de organism de implementare și de administrator, inclusiv prin utilizarea în procedurile de achiziții a bazei de date cu prețuri de referință, similar cu procedurile aplicabile pentru accesarea FEADR.

2.4. Alte informații*): Modificările legislative propuse nu schimbă modul de constituire și funcționare a Fondului de creditare și garantare a creditelor instituit prin Legea nr. 218/2005, regimul și fluxul sumelor alocate de MADR fondurilor de garantare utilizate în practică din 2005 până în prezent și nici modalitate de utilizare a sumelor alocate și sursele din care se efectuează plata garanțiilor executate de instituțiile de credit.

Reglementările propuse au în vedere eliminarea riscului de aplicare neunitară a termenilor și caracteristicilor tranzacțiilor economice derulate de fondurile de garantare potrivit cadrului normativ specific, raportat la tratamentele contabile prevăzute de IFRS.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

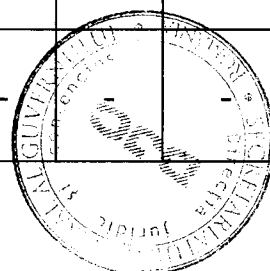
Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

**Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât
pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani),
inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri**

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii						

b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul						
4.8. Alte informații Reglementările propuse nu determină un impact financiar asupra veniturilor, cheltuielilor sau deficitului bugetului general consolidat.						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ - Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime, gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 876/ 2005, cu modificările ulterioare; - Normele metodologice de aplicare a dispozițiilor cap. VIII "Măsurile pentru facilitarea accesului la finanțarea acordată beneficiarilor din sectorul agricol și alimentară" din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1619/2009, cu modificările ulterioare; - Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural
--

prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1262/2009, cu modificările ulterioare;

- Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014 - 2020 și POPAM 2014 - 2020, precum și pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 682/2013, cu modificările ulterioare.

Prin nomele metodologice se vor reglementa inclusiv termenele și modalitate de raportare pentru evidența sumelor puse la dispoziția fondurilor de garantare de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, atât în programare cât și în execuție

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

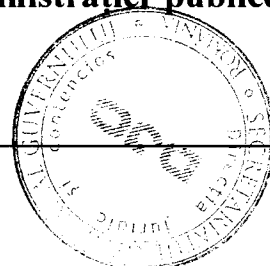
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul se supune informării și analizei prin postarea pe site-ul oficial al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ**
- b) Consiliul Economic și Social**
- c) Consiliul Concurenței**

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 604/2025.

6.6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea actului normativ

Prezentul act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale la data de 23.07.2025.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normative, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

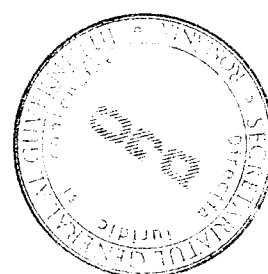
Secțiunea a 8-a Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale fondurile de garantare

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, creditării și gestionării fondurilor europene nerambursabile aferente Politicii Agricole Comune, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

